

HIV-indikatortilstander:

Veiledning for utføring av HIV-testing på voksne i helsevesenet

Kort sammendrag

Av de ca. 2,3 millioner HIV-smittede som bor i Europa, er det anslått at en av tre ikke er klar over sin HIV-status, noe som fører til en betydelig mengde sene diagnoser og høyt smittenivå på tvers av regionen. I Vest-Europa er 45-50 % av nylig diagnostiserte HIV-positive personer diagnostisert og kommer i pleie sent (dvs. med et CD4-antall <350 cells/ μ L). Sen diagnose er forbundet med økt HIV-relatert dødelighet, dårligere reaksjon på behandling, økte pleiekostnader og økt smitteforekomst. Det er derfor mange fordeler ved å diagnostisere HIV på et tidlig stadium, og dette er grunnen til at tidlig diagnose bør være en sentral strategi for helsevesenet. Tidlige diagnose krever nyskapende tilnærninger for å forbedre testing blant dem som er mest utsatt for HIV-smitte, og som møter sent opp for å få pleie.

Denne veileddingen retter seg mot personer som er knyttet til helsevesenet, inklusive medisinske spesialiteter der HIV-testing ikke kan utføres som en del av standard medisinsk pleie for individuelle pasienter med visse medisinske tilstander. Denne nye foreslalte metoden, *HIV-testing styrt av indikatortilstander*, bør være et tilleggselement i en generell, omfattende nasjonal strategi for HIV testing. Denne veileddingen er utviklet av et panel med representanter fra en rekke av Europas foreninger for kliniske spesialiteter, med intellektuelle innspill fra WHOs regionale kontor og Det europeiske senter for forebygging og kontroll av sykdommer. Den tiltenkte målgruppen for veileddingen er alle pleietilbydere i de relevante spesialitetene og miljøer i tillegg til personale som er ansvarlig for tilsyn med HIV-testingprogrammer. Veileddingen bygger delvis på metodologien utviklet via HIDES-studien (HIV Indicator Diseases Across Europe Study), som dokumenterte indikatortilstander med mer enn 0,1 % uregistrert HIV-forekomst. Ferske undersøkelser viser at innføring av HIV-testing styrt av HIV-indikatortilstander både kan utføres og godtas som del av rutinemessig pleie, men undersøker også utfordringer med gjennomføringen som denne veileddingen har til hensikt å ta opp.

Formålene med veileddingen er å:

- Oppmuntre og støtte inkluderingen av HIV-testing styrt av indikatortilstander i nasjonale strategier for HIV-testing, der den lokale HIV-forekomsten tas med i beregningen sammen med pågående testprogrammer og det lokale helsemiljøet;

- Anbefale metoder og praktiske verktøy for å utdanne og lære opp helsefagfolk i hvordan de overvinner hindringer for å anbefale en HIV-test.

HIV-indikatortilstander kan deles i 3 kategorier:

- Tilstander som definerer AIDS hos PLHIV;
- Tilstander som er knyttet til en udiagnostisert HIV-forekomst på $>0,1\%$;
- Tilstander der mangel på identifikasjon av en HIV-infeksjon kan ha betydelig negative implikasjoner for pasientens kliniske regime.

Det er et stort korpus med bevis fra randomiserte kontrollerte forsøk for konsekvensene av ikke å behandle mennesker som lever med HIV, og som har AIDS-definerende tilstander. Å unnlate å anbefale en test under slike omstendigheter ville ikke bli betraktet som god klinisk praksis. Rutinemessig testing for å se etter tilstander med en HIV-forekomst på $>0,1\%$ er funnet å være kostnadseffektiv, har potensielle for å øke tidlige diagnose av HIV og fører slik til tidlige muligheter for pleie og behandling.

Anbefalinger:

- Alle (en ikke allerede vet er HIV-positive) som har potensielt **AIDS-definerende tilstander**, bør **sterkt anbefales å la seg HIV-teste**.
- En person som har en **tilstand med en udiagnostisert HIV-forekomst på $>0,1\%$** , bør **sterkt anbefales å la seg HIV-teste**.
- For indikatortilstander der **ekspertvurderingen anser HIV-forekomst for sannsynligvis å være $>0,1\%$** , men der en venter på mer bevis, anbefales det å **tilby testing**.
- For tilstander der **unnlatelse av å identifisere forekomst av HIV-infeksjon kan ha betydelig negative implikasjoner** for pasientens kliniske regime, **bør testing tilbys** for å unngå ytterligere immunosuppresjon med potensielt alvorlige negative resultater for pasienten, og for å maksimere den potensielle reaksjonen på behandlingen av indikatortilstanden (uansett om den anslalte forekomsten er lavere enn 0,1 % eller ikke).

Hele veileddingsdokumentet er tilgjengelig på engelsk på nettadressen www.hiveurope.eu

Tabell 1: Definisjoner av indikatortilstander og anbefalinger om HIV-testing

1. Tilstander som definerer AIDS hos PLHIV*

Sterkt anbefalet testing: <ul style="list-style-type: none"> Neoplasmer: <ul style="list-style-type: none"> • Livmorhalskreft • Non-Hodgkins lymfom • Kaposis sarkom Bakterieinfeksjoner <ul style="list-style-type: none"> • Mykobakterietuberkulose, i eller utenfor lunge • <i>Mycobacterium avium</i>-kompleks (MAC) eller <i>Mycobacterium kansasi</i>, disseminert eller utenfor lungen • <i>Mycobacterium</i>, annen art eller uidentifisert art, disseminert eller utenfor lungen • Lungebetennelse, tilbakevendende (2 eller flere episoder i løpet av 12 måneder) • <i>Salmonella</i> septicaemia, tilbakevendende Virusinfeksjoner <ul style="list-style-type: none"> • Cytomegalovirus, nettinnebetennelse • Cytomegalovirus, annet (bortsett fra lever, milt, kjertler) • Forkjølesessår, magesår > 1 måned/bronkitt/pneumonitt • Progressiv multifokal leukoencefalopati Parasittiske infeksjoner <ul style="list-style-type: none"> • Cerebral toksoplasmose • Cryptosporidiosis diaré, > 1 måned • Isosporiasis, > 1 måned • Atypisk disseminert leismaniasis • Reaktivering av amerikansk trypanosomiase (meningoencefalitt eller myokarditt) Soppinfeksjoner <ul style="list-style-type: none"> • <i>Pneumocystis carinii</i> lungebetennelse • Candidiasis, i spiserør • Candidiasis, i bronkier/ luftrør/ lunger • Kryptokokkose, utenfor lungen • Histoplasmose, disseminert/ utenfor lungen • Coccidioidomykose, disseminert/ utenfor lungen • Pencilliose, disseminert
--

2a. Tilstander som er knyttet til en udiagnostisert HIV-forekomst på $\geq 0,1\%$

Sterkt anbefalet testing:	<ul style="list-style-type: none"> • Seksuelt overførte infeksjoner • Ondartet lymfom • Analcancer/dysplasi • Cervikaldysplasi • Herpes zoster • Hepatitt B eller C (akutt eller kronisk) • Uforklart lymfeknutesvulst • Mononukleoseaktig sykdom • Luftsmittet lungebetennelse • Uforklart levkopeni/trombocytopeni som varer >4 uker • Seborroisk dermatitt/eksantem • Invasiv pneumokokksykdom • Uforklart feber • Candidemi • Kala-azar • Graviditet (implikasjoner for det ufødte barnet)
----------------------------------	---

2b. Andre tilstander som antas sannsynligvis å ha en udiagnostisert HIV-forekomst på $>0,1\%$

Tilby testing:	<ul style="list-style-type: none"> • Primær lungekreft • Lymfocytisk meningitt • Oral hårete leukoplaki • Alvorlig eller atypisk psoriasis • Guillain–Barré-syndrom • Mononeuritt • Subkortikal demens • Multippelskleroreaktig sykdom • Periferal neuropati • Uforklart vekttap • Uforklart oral candidiasis • Uforklart kronisk diaré • Uforklart kronisk nyresvekkelse • Hepatitt A • Candidiasis
-----------------------	---

3. Tilstander der mangel på identifikasjon av en HIV-infeksjon kan ha betydelig negative implikasjoner for pasientens kliniske regime.

Tilby testing:	<ul style="list-style-type: none"> • Tilstander som krever aggressiv immunosuppressiv terapi: <ul style="list-style-type: none"> • Kreft • Transplantasjon • Autoimmun sykdom behandlet med immunosuppressiv terapi • Hjerneskade som oppter primærområde. • Idiopatisk/trombotisk trombocytopenisk purpura
-----------------------	--

* Basert på CDCs og WHOs klassifiseringssystem